

Merényi Lea Anyjával A Margitszigeten

Ez anyám és én, szerintem a Margitszigeten, Budapesten.

1932-ben jöttem Pestre. Egy nagynéném, Szentpál Olga [1895--1968], anyám öccsének, Rabinovszky Máriusznak a felesége mozgásművész volt [Rabinovszky Máriusz (1895--1953) művészettörténész a Pester Lloyd színház- és művészeti rovatának volt a munkatársa, majd a háború után, 1948-tól haláláig a Képzőművészeti Főiskola művészettörténeti tanszékét vezette; Szentpál Olga táncpedagógus, tánckutató, koreográfus. A Zeneakadémia zongora-tanszakának elvégzése (1914) után Hellerauban szerzett diplomát. 1919--1946 között saját mozgásművészeti iskoláját vezette. A Nemzeti Zenedében (1920--1931), a Színművészeti Akadémián (1924--1935), a Zeneművészeti Főiskolán (1952--1968), ill. -- miután a mozdulatművészeti mozgalmat "kispolgári csökevénynek" nyilvánították -- az Állami Balett Intézetben volt tanár (1952--1957), ahol a történelmi társastáncok tudós kutatójává és oktatójává képezte magát. Szűkebb szakterülete a mozdulatelemzés, a néptánc és a társastánc elemzése. Tanulmányai hazai szakfolyóiratokban jelentek meg. Fő műve: "A csárdás" (Bp., 1954). -- A szerk.]. Bécs mellett most is létezik egy nagy mozgásművészeti iskola, ott tanult. Olga néni Wuppertalban látogatóban volt nálunk, már nem tudom, kivel, és nekem szörnyen megtetszett, amiket mesélt és ő maga is. Az ember nem felejtette el, ha találkozott vele -- egyéniség volt --, és akkor mondtam, hogy én szeretnék hozzá menni táncolni. Ez aztán így is lett.

A Városligeti fasor 3-as szám alatt volt egy külön kis tüneményes épület, az volt a Szentpál Olga mozgásművészeti iskolája. Oda jártam én le, miközben a nagybátyám háztartását is vezettem. Máriusz újságíró volt, és volt egy német nyelvű lap itt Budapesten, már elfelejtettem a címét, és annak írt cikkeket. Nem tudtam egy szót sem magyarul, amikor idejöttem, Pestre. Csak németül. Azért jártam akkor hozzájuk, hogy az unokatestvéreim megtanuljanak tőlem németül. Hát fordítva történt, mert én tanultam meg tőlük magyarul, ők nem tanultak meg németül. Amikor

odakerültem, még csak két unokatestvérem volt meg, a két lány. Mialatt én ott voltam, azalatt született egy kisfiú, aki most Franciaországban él a feleségével együtt. Közben az Olga néninek a cselédje elment vagy meghalt, és nemcsak a gyerekek, de az egész háztartás rám maradt.

Két év múlva, 1934-ben jöttek a szüleim is a testvéreimmel. Én addig Olga néniéknél laktam. Tudom, mert jelen voltam, hogy összeveszett rajtam az Olga néni és anyám. Mert ők nem akartak engem odaadni anyámnak. Szükség volt rám, vezettem a háztartást. Olga néni dolgozott az iskolában, Máriusz bácsi a szerkesztőségben, és ott voltak a gyerekek. Hogy aztán milyen formában egyeztek meg, nem tudom, de hazakerültem anyámhoz, mégiscsak odaadtak. Szóval akkoriban én egy keresett házvezetőnő voltam!

Nekem fogalmam se volt róla, hogy miért jöttünk mi el Németországból. Az biztos, hogy apámat 1934-ben a származása miatt kirúgták a Hannomagból. Én akkor nem tudtam a hitlerizmusról semmit, apám nyilván igen. És úgy gondolta, itt, az édes hazájában nagyobb biztonságban lesz. Hát hogy nagyot tévedett, azt nem tudhatta előre ugyebár. Nagyon sokáig nem is éltünk benne ebben egészben [Magyarország fokozatos fasizálódásában -- A szerk.], ez olyan kis zárt világ volt, a Rabinovszky lakás és a Szentpál iskola. Engem semmi más nem érdekelt, csak a tánc.